

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.09.30
K(2010)6750

Tema: Valstybės pagalba Nr. N 67/2010 – Lietuva
UAB „Toksika“

Gerb. Ministre,

1. PROCEDŪRA

- 1) 2010 m. vasario 23 d. elektroniniu pranešimu, Komisijoje užregistruotu tą pačią dieną (SANI 4133), pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį Lietuvos valdžios institucijos pranešė apie pirmiau minėtą *ad hoc* regioninės pagalbos priemonę uždarajai akcinei bendrovei „Toksika“ (toliau UAB „Toksika“).
- 2) 2010 m. balandžio 21 d., liepos 1 d. ir rugpjūčio 26 d. raštais (atitinkamai D/6776, D/8005 ir D/8856) Komisija paprašė papildomos informacijos dėl priemonės, apie kurią pranešta. Lietuvos valdžios institucijos prašomą informaciją pateikė 2010 m. gegužės 12 d., liepos 10 d. ir rugsėjo 9 d. raštais (atitinkamai A/8112, A/10831 ir A/12219).

2. PAGALBOS PRIEMONĖS APRAŠYMAS

2.1. Pagalbos tikslas

- 3) Lietuvos valdžios institucijos ketina UAB „Toksika“ suteikti *ad hoc* pagalbą – pradinę investiciją į pavojingų atliekų sąvartyną Aukštrakiuose (Lietuva). Pagalbos priemone, apie kurią pranešta, siekiama skatinti regionų vystymąsi Lietuvoje, kurios visa teritorija priskiriama remiamiems regionams pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies a punkto leidžiančią nukrypti

Audronius AŽUBALIS
Užsienio Reikalų Ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
LIETUVOS RESPUBLIKA

Commission européenne, B-1049 Bruxelles – Belgique
Europese Commissie, B-1049 Brussel – België
Telefonas: 00 32 (0) 2 299.11.11

nuostata, atsižvelgiant į 2006 m. spalio 24 d. Komisijos sprendimą dėl 2007–2013 m. Lietuvos regioninės pagalbos žemėlapiu¹.

- 4) Regioninė pagalba, apie kurią pranešta, teikiama pagal Lietuvos 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos² 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ 2 veiksmų grupės „Šiuolaikinės atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ priemonę „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ su pakeitimais, padarytais Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priedu. Tikslas gerinti pavojingų atliekų tvarkymą taip pat įtrauktas į Lietuvos 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją.

2.2. Teisinis pagrindas

- 5) *Ad hoc* pagalbos teisinis pagrindas:
- 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programa. 3 prioritetas: Aplinka ir darnus vystymasis. 2 veiksmų grupė: Šiuolaikinės atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas³;
 - 2008 m. liepos 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 787 dėl Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priedo patvirtinimo. 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“; VP3-3.2-AM-01-V priemonė „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“⁴;
 - 2008 m. rugpjūčio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo Nr. D1-442 dėl priemonės VP3-3.2-AM-01-V „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ projektų finansavimo sąlygų pakeitimo projektas.

2.3. Pagalbą teikianti institucija

- 6) Pagalba teikiama Lietuvos valdžios institucijų nuožiūra, joms priėmus atitinkamą sprendimą. Kadangi projektas bus finansuojamas naudojant ES struktūrinę paramą, šiuo atveju taikomi ES sanglaudos fondo reikalavimai⁵.

¹ Valstybės pagalba N 641/2006 – *Lietuva – 2007–2013 m. regioninės pagalbos žemėlapis*, OL C 286, 2006 11 23, p. 6.

² Veiksmų programomis, kurias tvirtina Europos Komisija ir kurios gali būti įgyvendinamos pasinaudojant vienu ar keliais struktūriniais fondais, įgyvendinama Bendrijos paramos sistema; šiose veiksmų programose nustatyti keli prioritetai, kuriems priskirtos daugiametės priemonės.

³ Patvirtinta 2007 m. liepos 30 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. K(2007) 3738; pakeista 2008 m. spalio 4 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. K(2008) 6665, pakeista 2009 m. liepos 31 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. K(2009) 6206.

⁴ Valstybės žinios, 2008 m., Nr. 95-3720; Nr. 142-5628; 2009 m., Nr. 36-1388; Nr. 68-2773; Nr. 108-4532.

⁵ ES struktūrinių fondų administravimo sistemos principai aprašyti Lietuvos 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programoje. Šie administravimo principai nustatyti pagal 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999, OL L 210, 2006 7 31, p. 25; taip pat 2006 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1838/2006, nustatantį Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, ir Europos Parlamento bei Tarybos reglamento (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo, įgyvendinimo taisyklės, OL L 371, 2006 12 27, p. 1. ES struktūrinių fondų administravimo sistema tiksliau apibūdinama 2007 m. spalio 17 d. Vyriausybės nutarime Nr. 1139 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos

- 7) Priemonės įgyvendinimą užtikrina atsakingos valdžios institucijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir Aplinkos projektų valdymo agentūra (APVA).
- 8) Remdamasi taikomomis taisyklėmis, APVA vertina pagalbos projekto tinkamumą. Jei projekto tinkamumas finansuoti įvertinimas teigiamai, APVA Aplinkos ministerijai pateikia ataskaitą ir rekomenduoja finansuoti projektą. Tada Aplinkos ministerija paskelbia išsakymo dėl projekto finansavimo projektą. Galiausiai, vadovaudamasi atitinkamu aplinkos ministro išsakymo projektu, APVA su pagalbos gavėju pasirašo dvišalę sutartį dėl projekto finansavimo.

2.4. Pagalbos gavėjas

- 9) Pagalba bus teikiama UAB „Toksika“. Atliekų tvarkymu⁶ užsiimanti bendrovė įsteigta 2004 m. susijungus UAB „Toksika“, UAB „Švarus Vilnius“ ir UAB „Alytaus regiono pavojingų atliekų aikštelės“. UAB „Toksika“ veikia Vilniuje ir turi tris filialus: Alytuje, Klaipėdoje ir Šiauliuose. Pagrindinis akcininkas yra Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, kuriai šiuo metu priklauso 92,5 proc. akcijų. Savivaldybėms priklauso 5,66 proc. akcijų, juridiniams asmenims – 1,7 proc., o fiziniams asmenims – 0,14 proc. Kadangi Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra pagrindinė akcininkė, bendrovė nėra mažoji ar vidutinė įmonė.
- 10) 2009 m. pagalbos gavėjas turėjo 43 darbuotojus, o jo metinė apyvarta buvo 4 917 633 LTL (1 424 245 EUR).
- 11) Lietuvos valdžios institucijos teigė, kad nebus teikiama pagalba sunkumų patiriančiai įmonei, kaip apibrėžta Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁷ 2.1 punkte.

2.5. Investicinis projektas ir tinkamos finansuoti sąnaudos

- 12) Investicinis projektas susijęs su pavojingų atliekų sąvartyno įrengimu Aukštrakiuose, UAB „Toksika“ Šiaulių filialo teritorijoje. Naujajį sąvartyną eksploatuos pagalbos gavėjas. Taigi, sąvartynas, kurį planuojama įrengti, bus skirtas pavojingoms atliekoms, kurių negalima sudeginti jau veikiančiame pavojingų atliekų deginimo įrenginyje, taip pat šalutiniams pavojingų atliekų deginimo proceso produktams, šalinti.
- 13) Visų projekto tinkamų finansuoti sąnaudų suma – 11 422 792 LTL (3 308 269 EUR – nominalioji vertė), t. y. 3 015 472 EUR (dabartinė vertė)⁸. Šios sąnaudos susijusios tik su materialiuoju turtu (su žeme ir statiniais susiję inžineriniai darbai) ir įrangos ir mašinų įsigijimu.

struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas“, Valstybės žinios, 2007 m., Nr. 114-4637.

⁶ NACE kodas E 38 – Atliekų rinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų panaudojimas, kaip nustatyta 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1893/2006, nustatančiame statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiančiame Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90.

⁷ OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

⁸ 2010 m. vasario 23 d., t. y. pranešimo dieną, kaip paskelbta OL C 46, 2010 2 24, valiutos kursas buvo 1 EUR = 3,4528 LTL.

- 14) Todėl pagal Regioninės pagalbos gairių 34 punktą investicinis projektas priskiriamas pradinių investicijų projektams. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad nebus prašoma pagalbos nenaujai įrangai arba mašinoms.

2.6. Investicijos finansavimas

- 15) Iki 50 % investicinio projekto vertės bus finansuojama iš ES sanglaudos fondo. Likusius 50 % investicinio projekto vertės iš savo išteklių finansuos pagalbos gavėjas tokiu būdu, kad Lietuvos valdžios institucijos tai laikytų finansavimu be valstybės paramos.

2.7. Pagalbos suma ir intensyvumas

- 16) Pagalba bus teikiama kaip tiesioginė dotacija, kurios bendra suma – 5 711 396 LTL (1 654 135 EUR – nominalioji vertė), t. y. 1 507 871 EUR (dabartinė vertė), todėl pagalbos intensyvumas – 50 % taikomų tinkamų finansuoti investicinio projekto sąnaudų (jų dabartinės vertės) bendrojo subsidijos ekvivalento. Pagalbos intensyvumas – tai bendrųjų visų tinkamų finansuoti išlaidų procentas. Didžiausias leistinas pagalbos intensyvumas – 50 proc. bendrojo subsidijos ekvivalento.
- 17) Dotacija mokama dalimis kas tris mėnesius nuo projekto įgyvendinimo pradžios pagal pagalbos gavėjo pateiktas sąskaitas faktūras.
- 18) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad šiuo sprendimu patvirtinta pagalbos suma ir pagalbos intensyvumas nebus viršyti net jei tinkamos finansuoti sąnaudos bus mažesnės arba didesnės.
- 19) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad ši pagalba projektui nebus teikiama kartu su jokia kita pagalba toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms padengti.

2.8. Projekto įgyvendinimo tvarkaraštis ir skatinamasis poveikis

- 20) Projekto darbai prasidės 2010 m. gruodžio 1 d., juos užbaigti planuojama iki 2011 m. pabaigos. Numatyta, kad iki 2012 m. sąvartyną bus galima visapusiškai eksploatuoti.
- 21) Pagalbos gavėjas įsipareigojo išlaikyti investiciją bent 5 metus nuo projekto užbaigimo.
- 22) Lietuvos valdžios institucijos planuoja teikti pagalbą UAB „Toksika“ pakeisdamos 2008 m. rugpjūčio 27 d. aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-442, jei Komisija patvirtins priemonę. Pasibaigus 8 punkte aprašyti procedūrai, su pagalbos gavėju bus pasirašyta sutartis, atitinkanti šiame Komisijos sprendime išdėstytas sąlygas.

2.9. Projekto indėlis į regiono vystymąsi

- 23) Įrengus pavojingų atliekų sąvartyną bus sukurta galutinio pavojingų atliekų šalinimo infrastruktūra. Lietuvos valdžios institucijos teigia, kad eksploatuojant šį sąvartyną bus užtikrinamas tinkamas ir ekonomiškai pavojingų atliekų tvarkymas, nes tai bus pigiausias pavojingų atliekų šalinimo būdas Lietuvoje.
- 24) Be to, Lietuvos valdžios institucijos teigia, kad jis atitiks nacionalinius ir ES aplinkosaugos teisės aktus. Šiuo projektu bus įgyvendintos Lietuvos nacionalinės

pavojingų atliekų tvarkymo programos nuostatos, jis taip pat atitiks Tarybos direktyvą 91/689/EEB⁹ dėl pavojingų atliekų.

- 25) Galiausiai, įgyvendinant šį investicinį projektą bus sukurtos 5 papildomos darbo vietos UAB „Toksika“ ir įtvirtintos žinios pavojingų atliekų tvarkymo srityje. Tai bus tinkamas pagrindas šios srities žinioms ir patirčiai plėtoti Lietuvoje.

3. VERTINIMAS

3.1. Valstybės pagalba

- 26) Siūloma pagalbos priemonė – tai *ad hoc* pagalba, teikiama kaip tiesioginė dotacija vienai įmonei, įgyvendinančiai investicinį projektą pavojingų atliekų tvarkymo sektoriuje.
- 27) Priemonė bus finansuoja naudojant Europos Sąjungos sanglaudos fondo lėšas, kurios pervedamos Lietuvos valdžios institucijoms 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programoje nurodytai veiklai įgyvendinti. Lietuvos valdžios institucijos atsakingos už šios veiksmų programos įgyvendinimą ir valdymą, įskaitant pagalbos gavėjo ir projekto atranką ir lėšų, skirtų projektui įgyvendinti, išmokėjimą galutiniam pagalbos gavėjui. Todėl už šios priemonės finansavimą naudojant ES sanglaudos fondo lėšas atsakingos Lietuvos valdžios institucijos, jį valdo taip pat Lietuvos valdžios institucijos. Todėl galima daryti išvadą, kad pagalbą pagal priemonę, apie kurią pranešta, teiks viešosios institucijos iš valstybės išteklių, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje.
- 28) Šia priemone suteikiamas ekonominis pranašumas vienam pagalbos gavėjui – UAB „Toksika“, nes ji nepatirs sąnaudų, kurias patirtų įprastomis rinkos sąlygomis. Todėl ši pagalba gali iškraipyti konkurenciją arba gali kilti konkurencijos iškraipymo pavojus.
- 29) Kadangi priemonė taikoma vienai bendrovei, šią priemonę galima laikyti atrankia, todėl kyla konkurencijos iškraipymo pavojus kitų bendrovių, kurioms tokia pagalba neteikiama, atžvilgiu.
- 30) Galiausiai, atsižvelgiant į tai, kad priemonė taikoma įmonei, kuri užsiima valstybių narių tarpusavio prekybos veikla, kyla pavojus, kad pagalba galėtų paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.
- 31) Todėl šis pagalbos projektas yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje.

3.2. Pagalbos priemonės teisėtumas

- 32) Lietuvos valdžios institucijos, pranešdamos apie pagalbos projektą prieš pradėdamos jį įgyvendinti, įvykdė išipareigojimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį. Komisija pažymi, kad pagalba bus teikiama tik jei Komisija patvirtins priemonę.

⁹ OL L 377, 1991 12 31, p. 20.

3.3. Suderinamumas

- 33) Pagalba siekiama skatinti regionų vystymąsi, todėl ji vertinama pagal 2007–2013 m. Regioninės pagalbos teikimo gaires¹⁰ (toliau – RPG). Vertindama projektą Komisija atsižvelgė į šiuos klausimus:
- Pavojingų atliekų sąvartyno vietovė (Aukštakiai, Lietuva) visiškai atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies a punkto reikalavimus, nustatant standartinę regioninės pagalbos viršutinę ribą – 50 % bendrojo subsidijos ekvivalento iki 2013 m. pabaigos, be to, apie projektą Komisijai pranešta prieš pradėdant darbus.
 - Pagalbos intensyvumas, apie kurį pranešta, yra mažesnis už taikytiną regioninės pagalbos viršutinę ribą – 50 % bendrojo subsidijos ekvivalento – investiciniam projektui, kurio tinkamų finansuoti išlaidų nominalioji vertė – 11 422 792 LTL (3 308 269 EUR).
 - Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba, apie kurią pranešta, nebus teikiama kartu su jokia kita pagalba toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms padengti.
 - Lietuvos valdžios institucijos įsipareigojo, kad šiuo sprendimu patvirtinta pagalba suma ir intensyvumas nebus viršyti net jei tinkamos finansuoti sąnaudos bus mažesnės arba didesnės ir kad jokia pagalba nebus teikiama, kol Komisija nepatvirtins priemonės, apie kurią pranešta.
 - Iš esmės Komisija nepalankiai vertina *ad hoc* pagalbą, kuri teikiama kaip regioninė pagalba (plg. RPG 10 punktą¹¹). Vis dėlto individuali *ad hoc* pagalba vienai bendrovei gali būti teikiama, jei valstybė narė įrodo, kad projektu prisidedama prie darnios regionų vystymosi strategijos ir kad dėl projekto pobūdžio ir dydžio konkurencija nebus netinkamai iškraipyta.
 - Šiuo atveju Komisija mano, kad projektas darys teigiamą poveikį Lietuvai. Komisija pažymi, kad pagalba, apie kurią pranešta, atitinka Lietuvos Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ 2 veiksmų grupę „Šiuolaikinės atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“. Ji yra Lietuvos bendrosios regionų vystymosi strategijos dalis ir padės didinti Lietuvos ekonomikos konkurencingumą ir jos piliečių gerovę.
 - Šis sąvartynas – būtina investicija, kuria bus užtikrinta, kad pavojingos atliekos pagal Lietuvos ir ES aplinkosaugos reikalavimus būtų šalinamos saugiai, ekonomiškai ir tausojant aplinką. Be to, įgyvendinant šį projektą bus sukurtos 5 papildomos darbo vietos ir nacionaliniu lygmeniu įtvirtintos pavojingų atliekų tvarkymo žinios.
 - Pagalbos priemonė susijusi su pradinių investicijų projektu, kurį įgyvendina pagalba gavėjas ir kurio esmė – pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas (plg. RPG 34 punktą).
 - Tinkamos finansuoti projekto sąnaudos – su žeme ir statiniais susijusių inžinerinių darbų, naujų mašinų ir įrangos sąnaudos, taigi, jos apibrėžtos laikantis RPG, visų pirma jų 50 punkto. Atnaujinimo investicijos nebus remiamos, įsigyjamas naujas turtas.

¹⁰ 2007–2013 m. Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairės (OL C 54, 2006 3 4, p. 13).

¹¹ Pagal RPG 10 punktą regioninė pagalba paprastai turėtų būti teikiama pagal keliems sektoriams skirtą pagalbos schemą, kuri yra neatskiriama regionų vystymosi strategijos dalis su aiškiai apibrėžtais tikslais.

- j) Pagalbos gavėjo finansinis indėlis – bent 25 % tinkamų finansuoti sąnaudų – teikiamas be jokios valstybės paramos (plg. RPG 39 punktą).
- k) Pagalbą teikianti institucija pareiškė, kad pagalbos neteiks, kol Komisija nepatvirtins priemonės (plg. RPG 38 punktą).
- l) Pagalba teikiama su sąlyga, kad išpareigota išlaikyti investiciją bent 5 metus nuo projekto užbaigimo (plg. RPG 40 punktą).

3.4. Išvada

- 34) Remdamasi minėtu vertinimu, Komisija mano, kad UAB „Toksika“ teikiama pagalba, apie kurią pranešta ir kurios nominalioji vertė – 5 711 396 LTL (1 654 135 EUR), atitinka RPG taisykles ir todėl yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies a punktą ir EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies a punktą.
- 35) Primenama, kad Lietuvos valdžios institucijos yra įpareigosios teikti ataskaitas, Komisijai reikės pateikti: pagalbos sutarties kopiją (per du mėnesius nuo pagalbos suteikimo); jei taikoma, tarpinę penkerių metų laikotarpio ataskaitą (ataskaitinis laikotarpis prasideda Komisijai patvirtinus pagalbą); išsamią galutinę ataskaitą (per šešis mėnesius nuo paskutinės pagalbos dalies išmokėjimo).

4. SPRENDIMAS

- 36) Komisija atitinkamai nusprendė, kad priemonė atitinka Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo.
- 37) Jeigu šiame rašte yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti atskleista trečiosioms šalims, apie tai praneškite Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo šio dokumento gavimo dienos. Jeigu per nurodytą laikotarpį Komisija negaus pagrįsto prašymo, bus laikoma, kad Jūs sutinkate, jog visas rašto tekstas būtų atskleistas trečiosioms šalims ir paskelbtas autentiška kalba interneto svetainėje adresu
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm.

Prašymą siųskite registruotu laišku arba faksu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
B-1049 Brussels
Faksas (+32 2) 296 12 42.

Visuose raštuose nurodykite bylos pavadinimą ir numerį.

Pagarbiai,

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA
Komisijos pirmininko pavaduotojas